

El vampir de Jacobsdorf

Encara que és una història escassament coneguda fora dels territoris de parla alemanya, el cas de Jacobsdorf té un interès especial perquè les despulles d'un vampir històric del segle XVIII es van conservar fins ben entrat el segle XX. Les restes del suposat revingut s'haurien preservat des del moment de l'incident en el qual es va mutilar el cos, al voltant del 1750, fins l'any 1940.

Jacobsdorf és el nom alemany d'una petita població d'un 650 habitants anomenada actualment Zamarte, situada a la província de Sępólno, a la Pomerània, a la part nord-central de Polònia.

El primer testimoni del cas ens arriba d'un llibre de 1837 *Die Volkssagen Ostpreussens, Litthauens und Westpreussens* (Narracions populars de Prússia Oriental, Lituània i Prússia Occidental). Dins del capítol *Els xuclasangs* es troba el següent text:

«A la Prússia Occidental, un membre de la família noble dels Wollschläger va morir a mitjan del segle passat. Alguns dels seus parents el van seguir ràpidament i de manera inesperada a la tomba sense que la causa de la mort estigués clara. Algú s'adonà que el difunt no perdia el seu color vermellós i es va convèncer de la seva naturalesa vampírica. Es va reunir la família i es va decidir que Joseph von Wollschläger hauria de decapitar el seu difunt oncle. En aquell temps Joseph, mort el 1820 a una edat avançada, com a director del districte encara era un home jove. Acompanyat per un frare del monestir dels franciscans de Jacobsdorf¹, cadascun amb una espelma, van baixar a la cripta on era inhumat el difunt².

Obren el taüt i en treuen el cos perquè el seu coll descansi sobre la vora del taüt. El moviment natural que el cap fa en bascular cap endarrera inspira tal terror en el frare que deixa caure el seu ciri i surt fugint. Encara que ara es troba sol, Joseph von Wollschläger no es desinfla i separa el cap del cos amb la destal que ha portat, però un intens raig de sang surt de manera que el darrer ciri s'apaga. En una foscor gairebé total, aconsegueix amb dificultat recollir

una mica de sang en un calze i torna a casa seva. L'acte destinat a preservar els seus li costa gairebé la vida: en efecte, poc després del seu retorn, va ser colpit d'una greu malaltia que el va tenir a la vora de la tomba durant més de sis mesos. Encara avui en dia es pot veure, a la cripta del claustre de Jacobsdorf, exactament a la cambra central on es troba el panteó dels Wollschläger, el cos amb el cap entre les cames» (Tettau; Temme 1837: 275-276).

La següent font documental, procedeix d'un article publicat l'any 1962 i signat per l'aficionat al folklore Leo Gerschke. Aquest autor explica que quan era jove va sentir un relat horripilant sobre el monstre

Vom Vampirglauben im alten Westpreußen

Von Leo Gerschke

Unweit der westpreußischen Kreisstadt K o n i t z liegt an der Bahnstrecke Berlin—Königsberg der kleine Bahnhof Firchau. Von dort aus sieht man hinter Waldesgrün den freundlichen Barockturm des altehrwürdigen Klosters Jacobsdorf. Das Kloster ist schon lange nicht mehr von Mönchen bewohnt, aber es ist noch gut erhalten. Unter der hübschen Klosterkirche, die im gleichen Stil wie die Konitzer Gymnasialkirche erbaut ist, befindet sich eine Gruft, wo bis in die jüngste Zeit in langen Reihen Särge standen, ehemalige Grundherren der Gegend, Freunde und Gönner des Hauses. Den Gründer des Klosters, den reichbegüterten Johann-Michael von Götzendorf-Grabowski, sah man in langem, hellrotem Moiré-Umhang, einen aufgehefteten Ordensstern auf der linken Brustseite.

Unwillkürlich aber wurde in der mittleren Grabkammer die Aufmerksamkeit auf einen Toten gelenkt, dessen Kopf zwischen den Beinen lag. Von diesem, im Volksmund als das „Uhüe va Jaubsdöp“ (Ungeheuer von Götzendorf) bekannt, hörte ich in meiner Jugend viele Geschichten von alten Leuten.

Die folgende schaurige Geschichte: N...
ich erst viel später — gest...
Zu nächtlicher St...
...gesch...

Fragment de l'article de Leo Gerschke publicat en l'edició del *Westpreußen-Jahrbuch* de l'any 1962.

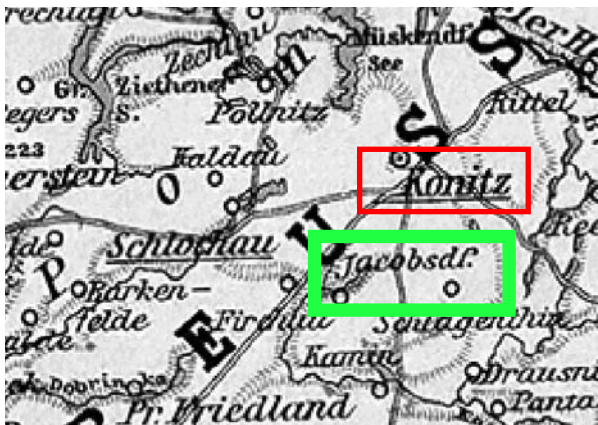
de Jacobsdorf (Uhüe va Jaubsdöp). Els vells de l'indret li contaren els següents fets: "Fa molt anys el mal rondava el monestir i una mà invisible colpejava les portes de la cripta que s'obrien i es tancaven. L'immens sant berrat que tenien els monjos començava a ulular i gemegar com si algú l'estigués maltractant, mentre semblava barallar-se. Aquets fets es van repetir durant dies. Per tant no hi havia dubtes, l'última persona enterrada era un revingut que no trobava descans en el taüt i a les nits lluitava contra un animal de sang calenta, el gran ca del monestir. Naturalment, havien d'acabar amb aquest inhòspit trànsit i, una nit, alguns homes coratjosos es van amagar equipats amb llanternes i pales esmolades. Va arribar la mitjanit i van escoltar el tenebrós soroll i, ben aviat, l'ulular del gos que tirava amb força de la seva cadena. Els homes van il·luminar l'escena i van tirar amb força de la trampa d'accés a la cripta. En el mateix instant van acabar els gemecs del gos que, alliberat per la força del seus lligams, es va precipitar a dins com una exhalació. Van entrar i veieren que el mort jeia

Esglesia de Zamarte a principis dels anys 50 del segle XX. Fotografia d'origen desconegut.

de costat en el taüt amb les mans plenes de pèl del gos. Li van tallar el cap amb les pales i un fil raig de sang va eixir súbitament. Després van col·locar-lo amb el cap bocaterros entre les cames. Des de llavors el mort va romandre en pau” (Gerschke, 1962: 89).

El propi Gerschke va veure l’any 1916 l’esquelet i el cap del suposat revingut que estava exposat en el panteó dels Wollschläger. Tanmateix, quan va tornar la primavera de 1940 a aquesta població polonesa, llavors un territori ocupat per Alemanya, amb la intenció de fer-hi una

A dalt: situació de Jacobsdorf -actualment Zamarte- dins de Polònia. A l'esquerra: fragment d'un mapa de la Pomerània de l'any 1905 on apareix Konitz i Jacobsdorf (abreujat).

fotografia, va descobrir amb esglai que feia només unes dues setmanes que s'havien enterrat les despulles. En paraules seves, «un patrimoni únic d'interès per a la recerca havia estat destruït» (Gerschke, 1962: 90).

Jaume Albiol
Lluïsa Romero
Jordi Ardanuy

Notes

¹ Existeixen diverses poblacions en territoris històrics de parla alemanya que responen al nom de Jacobsdorf. Ara bé, no hi ha cap dubte que es tracta de l'actual Zamarte, població propera a Chònice/Chojnice/Konitz. Pertany al districte de Gmina Cekcyn, a la província de Kujawsko-Pomorskie, L'investigador holandès Rob Brautigam va publicar informació sobre aquest cas a la segona meitat de l'any 2001 a *Shroudeater.com*, preguntant-se sobre la situació de Jacobsdorf. Però l'any 2003 va rebre un missatge de Regina Gerschke (Brautigam 2003), néta de Leo Gerschke que va estar en el llocs dels fets confirmant l'emplaçament. Brautigam també va rebre informació addicional sobre Gerschke i una còpia del mecanoscrit original, incloent les seves pròpies correccions i notes a mà.

² El monestir de l'ordre franciscana –anomenats bernats sovint encara avui a la zona– data de 1749. Després de la dissolució de l'ordre el 1826, l'església es va convertir en parròquia. Pertany a l'orde dels Carmelites Descalços des de 1994.

Referències

- Rob Brautigam (2003). «The Vampire of Jakobsdorf». *Shroudeater.com*. Disponible a <<http://www.shroudeater.com/cjakobsd.htm>>. Consulta 2 de febrer de 2013.
- Leo Gerschke (1962). «Vom Vampirglauben im alten Westpreußen.» *Westpreußen-Jahrbuch*, núm. 12, p. 89-94.
- Wilhelm Johann Albert Tettau; Jodocus Donatus Hubertus Temme (1837). *Die Volkssagen Ostpreussens, Litthauens und Westpreussens*. Berlin: Nicolaischen Buchhandlung